

Folketingets Grønlandsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Den 9. november 2016
Sagsnummer: 2016-8665

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af spørgsmål nr. 4 (GRU, alm. del) stillet 4. november 2016.

Spørgsmål nr. 4

”Ministrene bedes fremsende deres talepapirer fra besvarelsen af GRU alm. del – samrådssp. B om Camp Century.”

Svar

./ Der vedlægges det talepapir, som dannede grundlag for Miljø- og fødevareministerens besvarelse af samrådsspørgsmål B (GRU, alm. del) d. 3. november 2016.

Esben Lunde Larsen

/ Mogens Kjørup

Miljø- og fødevareministerens besvarelse af samrådsspørgsmål B (GRU alm. del) stillet 25. oktober 2016 efter ønske fra Christian Juhl (EL).

Samrådsspørgsmål B

” - Hvad mener ministeren om den forurening, som USA har efterladt sig i Grønland, i bl.a. Camp Century og Blue East 2? Herunder bedes ministeren besvare:

– Hvilken opfølgning har der været på Miljøstyrelsens rapport fra 2003 om disse problemer? (MFVM)

Hvem har efter ministerens mening ansvaret for, at der bliver ryddet op efter USA i Grønland? (UM)

– Hvad har ministeren tænkt sig at gøre for, at der bliver ryddet op på de destinationer, som USA har benyttet sig af i Grønland? (MFVM /UM)

– Mener ministeren, at der bør indgås forebyggende aftaler med USA om Thule-basen, som kan bringes i anvendelse, når de forlader Thule-basen? (UM)

– Mener ministeren, at USA bør betale leje for at benytte sig af grønlandsk territorium? (UM)”

(Det talte ord gælder)

Svar:

Først vil jeg gerne takke for lejligheden til at kommentere nogle af de spørgsmål, som er stillet.

Der spørges indledningsvist til ministerenes mening om den forurening, som USA har efterladt i Grønland.

Indledningsvist vil jeg dog starte et lidt andet sted, nemlig med at se på nogle af de formelle forudsætninger der er for vores samarbejde med Grønland.

Generelt gælder, at Grønland overtog landmiljøområdet i 1989. Det indebærer, at selvstyret har den lovgivende og udøvende magt og finansierer sagsområdet.

Og det er noget, jeg som fagminister må henholde mig til, ligesom jeg naturligvis respekterer det grønlandske selvstyres kompetence.

Med den forudsætning in mente vil jeg nu gå videre til nogle af de stillede spørgsmål. Der spørges blandt andet konkret til, hvilken opfølgning der har været på en specifik rapport fra 2003.

Rapporten fra 2003 er udarbejdet på grundlag af et tilskud fra støtteordningen "Miljøstøtte til Arktis" i 2002. Tilskuddet blev givet til NIRAS Greenland til udarbejdelsen af en rapport om "Aktivitets- og affaldskortlægning i det åbne Land" til brug for det daværende Grønlands Hjemmestyres miljøforvaltning, som jo på daværende tidspunkt allerede var et overtaget område.

Rapporten omfatter en kortlægning af nedlagte aktiviteter uden for by- og bygdezoner. Aktiviteterne spænder over en række forskellige aktiviteter som f.eks. nedlagte bygder og indhandlingssteder, råstofaktiviteter, videnskabelige målestationer, tidligere militære anlæg, radiokommunikation m.m. I rapporten gennemgås desuden en række datakilder, og der er foretaget en registrering af den tilgængelige viden.

Denne rapport blev i 2004 fulgt op af et lignende tilskud fra "Miljøstøtte til Arktis" til en fase 2 om "Forslag til klassificering og plan for håndtering af affald i det åbne Land". Tilskuddet blev igen givet til NIRAS Greenland.

Det resulterede i tre delrapporter til Grønlands daværende hjemmestyre, nemlig delrapporterne: "Klassificering af Lokaltiteterne", "Forslag til afhjælpende Foranstaltninger" og "Forslag til plan for affald i det åbne Land".

Endelig blev der i 2009 lavet en kort sammenfatningsrapport, som var finansieret af Grønlands Hjemmestyre.

Udover disse opfølgingsrapporter til Grønland har jeg ikke viden om øvrige indsats og initiativer, som måtte være igangsat af de grønlandske miljømyndigheder i relation til 2003 rapporten, ligesom vi heller ikke fra dansk side har gjort yderligere.

Vi bliver endvidere spurgt til, hvad vi har tænkt os at gøre for, at der bliver ryddet op på de destinationer, som USA har benyttet sig af i Grønland?

Det er som tidligere nævnt Grønland, der generelt har kompetencen for landmiljøet i Grønland. Forsvarsområder er dog, som udenrigsministeren har redegjort for, et særligt tilfælde. Jeg vil gerne understrege, at jeg allerede har haft en dialog med min tidligere grønlandske kollega på området, og jeg ser frem til et samarbejdet med min nye kollega i Grønland, så vi kan se på, hvordan vi indenfor rammerne kan hjælpe hinanden.

Når det er sagt, så kan man spørge, om der er fortilfælde, hvor den danske regering har bidraget til oprydning efter gamle militærinstallationer i Grønland. Og ja - der er ét fortilfælde, nemlig med den såkaldte Dundasaftale fra 2011.

Dundas var og er en særlig sag for både Grønland og Danmark, idet der er tale om et geografisk område, hvorfra grønlandske fangere i 1951 blev tvangsforflyttet. Det var som bekendt før Grønlands status blev ændret ved Grønlovsændringen i 1953.

Det var på denne specielle historiske baggrund, at den daværende udenrigsminister i 2001 gav et politisk tilsagn om, at den danske regering var indstillet på at fremme en oprydning på området efter grønlandsk praksis, under forudsætning af de bevilgende myndigheders accept.

Ti år senere, i 2011, indgik de daværende danske og grønlandske miljøministre en politisk aftale - Dundasaftalen. Den fastlagde rammerne for en enkeltstående økonomisk forpligtelse begrundet i det politiske tilsagn fra 2001.

Aftalen betød, at Finansudvalget ekstraordinært bevilligede de aftalte 40 mio. kr. via et aktstykke, og Grønlands Selvstyre varetog efter aftalen selv oprydningen.

Dundas aftalen var således en enkeltstående aftale begrundet i de særlige historiske forhold, og forhistorien bag Dundasaftalen er dermed ikke sammenlignelig med de sager, vi drøfter i dag.

Samrådsspørgsmålene nævner indledningsvist Camp Century i nærheden af Thulebasen og Blue East 2 i nærheden af Tasiilaq.

Jeg havde i august måned fornøjelsen af at besøge min daværende grønlandske kollega, Mala Høy Kúko, i Grønland; og vi besigtigede blandt andet den gamle landingsbane fra 2. verdenskrig ved Blue East 2.

Det gjorde stort indtryk på mig at se mængderne af gamle tomme benzin- og olietønder fra 2. verdenskrig midt i Grønlands i øvrigt smukke natur. Og jeg forstod på Mala Høy, at han havde et stort ønske om at få ryddet op i gamle efterladenskaber som Blue East 2.

Jeg forstår naturligvis de grønlandske ønsker om at få ryddet op, det er et ønske som regeringen tager seriøst, og jeg er glad for den kontakt og de politiske drøftelser, jeg har haft med Grønland. Men i bund og grund er det jo også et prioriteringsspørgsmål om, hvad der er vigtigst, og hvad der haster mest af hensyn til at beskytte miljøet og befolkningens sundhed.

Jeg er naturligvis indstillet på at bidrage inden for de rammer, som gælder for vores samarbejde.

Tilsvarende bemærkninger kan knyttes til den i den seneste tid i pressen meget omtalte Camp Century. Jeg forstår, at der ikke er tale om et akut problem, men om en fremtidig udfordring i et ikke befolket område, som de relevante myndigheder de kommende årtier kan vurdere og forberede sig på. I det lys har regeringen taget initiativ til at afdække omfanget af den mulige forurening.

Afslutningsvist vil jeg igen understrege, at jeg allerede har haft en god dialog med min tidligere grønlandske kollega, og jeg ser frem et nyt samarbejde med det nye grønlandske landsstyremedlem på området, Suka K. Frederiksen.

Jeg vil fortsat bestræbe mig på at arbejde sammen med de grønlandske myndigheder om nuværende og kommende miljøopgaver i Grønland inden for den gældende kompetence fordeling i Rigsfællesskabet.